

Suomen Audiovisuaalisen yhdistyksen puheenjohtaja Jukka Mustonen on Aikakone 2024 -näyttelyn dynamo.

Menneisyyden masiinat kertovat teknisen kehityksen kiivaudesta

Kauppakeskus Trion katutaso-tiloissa esillä oleva Aikakone 2024 -näyttely vie matkalle av-tekniikan historiaan.

Katja Tamminen

Ei museo, muttei myöskään satunnainen kokoelma – vaan jotain siltä väliltä. Lahdessa kauppakeskus Triossa tiistaina 2.7. avautunut Suomen Audiovisuaalisen yhdistyksen toteuttama kolmiosainen näyttely esittelee niin puhelimen, tietokoneen kuin myös videon syntyhistorian merkkipaaluut. Esitettävät videot yleisö voi katsoa kolmelta suurelta screeniltä. Yhdistyksen puheenjohtaja **Jukka Mustonen** on silminnähden innoissaan.

Eikä syyttä. Näyttely on hänen pitkäaikainen haaveensa ja sen sanoma sydämenasia.

– Kaverini kysyi minulta taannoin, että tiedänkö miksi vanhat ihmiset olivat ennen yhteiskunnassamme

niin arvostettuja. No siksi, että heillä oli valta ja tieto. Hierarkkisuus on muuttumassa. Nykyajan lapsilla ja nuorilla on internetin myötä vain avaruus rajana. Tiedonhallinta on siirtymässä suoraan lapsille, Mustonen juttelee.

Mustosen takana pyörivällä videolla pikkulolat suorittavat soita-ajan ilmavaihtoa. Toisella screenillä koreaan hattuun pukeutunut nainen astuu ulos autosta. Videoopätkät ovat peräisin Kansallisen Audiovisuaalisen Instituutin arkistoista ja ne on leikannut ajan henkeen sopiviksi pätkiksi lahtelainen opiskelija **Valtti Laiho**.

– Koska tavoitteemme on, että erityisesti nuoret näkevät tämän näyttelyn, halusimme mukaan myös sellaista nuorilta nuorille kädelläjälkeä, Mustonen selven-

tää ja sanoo olevansa huolissaan suomalaisnuorten oppimistulosten laskusta.

Hän toivoo näyttelyn inspiroivan nuoria ja luovan heille uskoa tulevaisuuteen sekä osaltaan vaikuttavan nuorten opiskelumotiivaatioon.

– Yksi näyttelyn viesteistä on, että matemaattiset taidot ovat tärkeitä ja niitä tarvitaan tulevaisuuden luomiseen.

Toisaalta, ilman menneisyyttä ei ole tulevaisuutta.

– On tärkeää esitellä nuorille audiovisuaalista kulttuuriperintöä, sillä se antaa heille mahdollisuuden ymmärtää, miten av-laitteet ovat muovanneet maailmaa.

Aikakone 2024 -näyttely on moniulotteinen kokonaisuus, jonka rakentuminen on monien eri tahojen yhteistyön summa. Mukana on niin Elisan puhelinmuseon kuin myös Suomen tietokonehistorian esineistöä. Merkittävä määrä vanhoja kameroita puolestaan on peräisin yksityisen keräilijän kokoelmasta. Vanhojen puhelinluetteloiden ja kameroiden lisäksi masiinoiden joukosta löytyy myös

av-historian kannalta hyvin merkityksellisiä esineitä.

– Tämä mötkäle on se, jonka avulla Suomi ensimmäisen kerran kytkettiin verkkoon, Mustonen esittelee.

Mötkälään esittelytekstissä sen kerrotaan olevan Funetin reititin, jolla toden totta Suomi liittyi ensimmäisen kerran internetiin vuonna 1988. Tarinassa kerrotaan ryhmän teekkareita tutkineen yhteyden avulla verkkoa ja

onnistuneen kirjautumaan erään yhdysvaltalaisen viraston koneelle. Kirjautuminen paikallistettiin Suomeen ja verkkoyhteys katkaisti välittömästi selvityspyyntöä kera. Suomen vastaus hyväksyttiin ja yhteys verkkoon palautettiin.

Kehityskaaren filmikelallisista kameroista jokaisen taskussa kulkeviin kännykkäkameroihin.

Sellaisen tarinan Aikakone 2024 haluaa kertoa.

– Eri sukupolvilla on hyvin erilaiset kokemukset viestinnästä. Olemme koonneet näyttelyn niin, että eri sukupolvet voivat oppia toisiltaan ja avartaa näkemystään. Mustonen summaa ja vinkkaa, että vaikka näyttelyaika on alustavasti sovittu loppumaan elokuulle, on ainakin osalle näyttelyä luvassa myös jatkoa. Jatkoajan ajatuksena on, että koulujen alkaessa myös koululaisryhmät voisivat tulla vierailemaan näyttelyyn.

Aikakone 2024 -näyttely on esillä kauppakeskus Trion katutasossa (Vapaudenkadun sisäänkäynti) ajalla 2.7.–11.8.2024.

”

Tämä mötkäle on se, jonka avulla Suomi ensimmäisen kerran kytkettiin verkkoon.

Jukka Mustonen